

határolt lemez, vasból készült zárszerkezet darabja és egy delfinet ábrázoló bronzfogantyú is szerepelt.

Vásártér 13.: 2006. augusztus 24-én régészeti szakfelügyeletet tartottunk a közel 115 m²-es pincealap ásásánál. A földmunkák során egy római épület maradványai kerültek elő, haladéktalanul megkezdtek a mentő feltárást. Kb. 60–70 m²-es területen körvonalazódott egy többhelyiséges, minimum kétperiódusú, terrazzopadlós, padlófűtésrendszerrel ellátott, festett falú római kori lakóház, melynek eddig a második (vagyis szintben a feljebb fekvő) periódusának mintegy 2/3 részét sikerült tisztáznunk. Ezenkívül elkezdtek megszondázni a pince további részét, melyben újabb, eddig még azonosítatlan építési maradványokat találtunk.

SZÁMADÓ EMESE

183. Komárom, Varga József utca 11.

(Komárom-Esztergom megye) Ró

Az 5410/194 hrsz. ingatlanon épülő építmény alapjainak kiásását megelőző régészeti feltárást végeztünk. A 0,8 m mélységben eltávolított, római kori építési törmelékkel – benne néhány Kr. u. 4. századi éremmel (hátlap: SECVRITAS REIPUBLICAE) – kevert barna föld után egy É–D irányú, 0,65 m széles falkiszedés vonalát tártuk fel. Nyomvonal megegyezik a területen 1998-ban végzett leletmentés során előkerült, ugyancsak É–D irányú, 0,4 m széles, kövekből épített fal vonalával. A falkiszedéstől Ny-ra, azzal párhuzamosan 3 m hosszan egy terrazzopadló alapozási réteget értük el.

SZÁMADÓ EMESE

184. Kosd, Kossuth Lajos utca 4.

(Pest megye) R, N, Á, Kk, Kú

2006. április 3-án és 14-én terepbejárást végeztem a víztározó és öntözőtelep létesítésével érintett területen (Hrsz.: 0189/7, 8, 60, 61). A patak melletti lankás domboldalon elboronált szántásban 200×270 m nagyságú területen ritkán találtam középső rézkori, népvándorlás kori, Árpád-kori és 17–18. századi cserepeket, valamint egy őskori cipó alakú örlőkő töredékét. A lelőhely a tervezett víztározó és öntözőtelep É-i részét érinti. A lelőhely az MRT 9. kötetében nem szerepel, a kötet számozását követve ez a 14/46 sz. lelőhely.

KÖVÁRI KLÁRA

185. Kóka (Tóalmás), Várhegy

(Pest megye) B

2006. április 19-én terepbejárást végeztem a lelőhelyen. A földvár Tóalmástól DNy-ra kb. 1–1,5 km-re, a Csikos-patak partján, egy ÉNy–DK-i irányú dombvonulat ÉNy-i végén helyezkedik el. Tszfm. 138,3 m, rel. mag. 8–10 m.

A lelőhelyet közepes sűrűségű, bokros erdő fedte. Felszínét több nagyméretű és mély kincskereső gödör ta-

gota. Leleteket (hatvani kultúra) ezek kidobott földjéből és az avarból gyűjtöttünk.

A lakóterületet É, K és D felől mintegy 10 m széles árok övezi, és elválasztja a domb folytatásától. A völgy felől a domb közepesen meredek, itt nincs nyoma erődítésnek. Az árkot kísérő sánc vonala nem határozott, 1–2 m magas, és beleolvad a fennsík folytatásába.

A földvár közelében korábban középső bronzkori urnasírok, hatvani kultúrák, késő bronzkori és kevés Árpád-kori cserép került elő.

A földvárat felmértük.

MIKLÓS ZSUZSA

186. Kömend, Bástya utca 2.

(Vas megye) Kö

2006 áprilisában leletmentést végeztünk az ún. Ragasics-ház telkén, alapozási munkálatokhoz kapcsolódóan. Egy középkori kemence maradványait sikerült azonosítanunk, továbbá nagy mennyiségű középkori leletanyagot gyűjtöttünk a kemence környékéről és falának tapasztásából. Ezeken kívül az építési területen csak 18–20. századi alapfalak, pincék, csatornák, közműárkok és szemétködrök által bolygatott kevert feltöltési rétegeket figyeltünk meg, természetesen hasonlóan vegyes leletanyaggal. A telken egy kemencével és konyhával rendelkező épület állt, melyet valószínűleg helyi fazekas által készített cserépkályhával fűtöttek. A korábban itt kiásott emberi csontok alapján az is nyilvánvaló, hogy épületünk környékén középkori temető volt.

Maga a kemence sem maradt épen. Alját a Vida J. u. mai szintje alatt 160 cm-re találtuk meg, valahol ezen a szinten lehetett annak az épületnek a járószintje is, melyben a kemencét felépítették. Ennek a középkori épületnek ugyanis minden részletét elpusztították az újabb kori földmunkák. A kemence alja egybeesett a mai ház alapozásának aljával, átégett É-i agyagfalát (vastagsága kb. 10 cm), ill. további részleteit 60 cm magasságban az itt álló, említett barokk ház pincéjének boltív alapozása, a pince fala, járószintjének kialakítása semmisítették meg. A középkori ház és a hozzá tartozó kemence elpusztítását követő tereprendezés kerámiatöredékei a 18–19. századra datálhatók. A kemence oldalfalára tapasztott kerámiatöredékek kora a 15., néhány darab esetleg a 16. századra keltezhető. Ugyancsak innen kerültek elő a 15–16. századra keltezhető négyzetes- és háromszög alakú kályhaszemtöredékek. Ugyancsak a 15–16. sz. fordulóján készült a cserépkályha ugyanitt előkerült, a rozettás csempével megegyező agyagból formált, bebökdösött felületű, liliomos oromdísze, melyből több töredéket találtunk. A lelőhelyen előkerült a kemence falának tapasztásához felhasznált kerámia és az oromdíszes rozetták, a cserépkályha gyártására tehát a 15–16. században, a kemence építésére pedig a 16–17. sz. fordulóján kerülhetett sor.

SIKLÓSI GYULA